

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Nacrt

P.Z. br. ____

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POREZU
NA DOHODAK S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine broj 177/04), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. godine, povećan je osnovni osobni odbitak sa 1.500,00 kuna na 1.600,00 kuna mjesečno, povećani su faktori osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, uzdržavane članove uže obitelji te za invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, a uvedeno je i povećanje osnovnog osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete ako im je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu.

Osobni odbitak umirovljenika propisan je u visini mirovine, a najviše do 3.000,00 kuna mjesečno. Ova visina osobnog odbitka umirovljenika primjenjuje se od 1. travnja 2004. te nije izmijenjena donošenjem važećeg Zakona o porezu na dohodak koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine.

U razdoblju primjene prethodno navedenih iznosa neoporezivog dijela dohotka došlo je do promijenjenih uvjeta u makroekonomskom okružju, posebno vezanih uz rast cijena nafte i hrane na svjetskom tržištu. Cijena barela sirove nafte na svjetskom tržištu u posljednje tri godine porasla je za 75 dolara i dosegla svoj povijesni maksimum. Kao posljedica spomenutih promijenjenih makroekonomskih uvjeta i obzirom na značajnu uvoznu komponentu naftnih derivata u Republici Hrvatskoj došlo je i do pritiska rasta cijena u Republici Hrvatskoj što otežava materijalni položaj hrvatskih građana. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak povećava se iznos osnovnog osobnog odbitka s 1.600,00 mjesečno na 1.800,00 kuna mjesečno, a osobnog odbitka umirovljenika s 3.000,00 kuna na 3.200,00 kuna mjesečno što je jedna od mjera usmjerenih na ublažavanje utjecaja nepovoljnih kretanja na životni standard hrvatskih građana. Primjena navedenih promjena je od 01. srpnja 2008. godine.

Ovim prijedlogom Zakona o izmjenama Zakona o porezu na dohodak zadržavaju se postojeće porezne stope 15%, 25%, 35% i 45%, kao i porezni razredi, međutim povećanje osnovnog osobnog odbitka na 1.800,00 kuna rezultira drukčijim iznosima porezne osnovice što je razvidno iz sljedećeg tabelarnog prikaza:

Važeći porezni razredi koji bi prema prijedlogu bili na snazi do 30. lipnja 2008.:

Porezna stopa	Porezna osnovica – mjesečno
15 %	do 3.200,00 kn (do 2,0 * 1.600,00)
25 %	na idućih 4.800,00 kn (od 2,0 do 5,0 * 1.600,00)
35 %	na idućih 14.400,00 kn (od 5,0 do 14,0 * 1.600,00)
45 %	iznad 22.400,00 kn (14,0 * 1.600,00)

Porezni razredi prema prijedlogu povećanja osnovnog osobnog odbitka s primjenom od 1. srpnja 2008.:

Porezna stopa	Porezna osnovica – mjesečno
15 %	do 3.600,00 kn (do 2,0 * 1.800,00)
25 %	na idućih 5.400,00 kn (od 2,0 do 5,0 * 1.800,00)
35 %	na idućih 16.200,00 kn (od 5,0 do 14,0 * 1.800,00)
45 %	iznad 25.200,00 kn (14,0 * 1.800,00)

Iako se zadržavaju važeći faktori osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji, uzdržavanu djecu i invalidnost, razvidno jest da se povećanjem osnovnog osobnog odbitka povećavaju i neoporezivi dijelovi osobnog odbitka za te namjene:

opis	važeće odredbe		predložene odredbe		razlika	
	mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje
uzdržavani član uže obitelji	800,00	9600,00	900,00	10800,00	100,00	1200,00
prvo dijete	800,00	9600,00	900,00	10800,00	100,00	1200,00
drugo dijete	1120,00	13440,00	1260,00	15120,00	140,00	1680,00
treće dijete	1600,00	19200,00	1800,00	21600,00	200,00	2400,00
četvrto dijete	2240,00	26880,00	2520,00	30240,00	280,00	3360,00
peto dijete *	3040,00	36480,00	3420,00	41040,00	380,00	4560,00
Invalidnost	480,00	5760,00	540,00	6480,00	60,00	720,00
invalidnost 100%	1600,00	19200,00	1800,00	21600,00	200,00	2400,00

* za svako daljnje dijete faktor osnovnog osobnog odbitka progresivno se povećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 ...više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete

** u izračun je uzeto cijelo porezno razdoblje (kalendarska godina)

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu, ali njegova primjena rezultira smanjenjem prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak i to na sljedeći način:

Prema simulaciji prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za šest mjeseci, na bazi prosječne plaće radnika od 7.000,00 kuna koji uzdržava jedno dijete, povećanjem osnovnog osobnog odbitka sa 1.600,00 kuna na 1.800,00 kuna, porez i prirez bi se u razdoblju od šest mjeseci (procjena od 01. srpnja 2008. do 31. prosinca 2008.) smanjili za 9,38% odnosno u iznosima od 69.252.000,00 kuna državni proračun, 60.320.000,00 kuna županijski proračuni te 354.267.000,00 kuna gradski / općinski proračuni, što ukupno iznosi 483.839.000,00 kuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Budući da je osnovni cilj ovoga Zakona povećanje neoporezivog dijela dohotka kao mjere kojom se ublažavaju posljedice rasta cijena energenata na životni standard građana, predlaže se ovaj Zakon donijeti po hitnom postupku objedinjujući prvo i drugo čitanje.

**V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O POREZU NA DOHODAK**

Konačni prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o porezu na dohodak glasi:

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U članku 36. stavku 1. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 177/04) riječi: „u visini 1.600,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „u visini 1.800,00 kuna“, a riječi: „najmanje 1.600,00 kuna, a najviše do 3.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „najmanje 1.800,00 kuna, a najviše do 3.200,00 kuna“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. srpnja 2008. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom povećava se osnovni osobni odbitak odnosno neoporezivi dio dohotka na 1.800,00 kuna mjesečno, te se povećava i osobni odbitak odnosno neoporezivi dio dohotka u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, koji iznosi najmanje 1.800,00 kuna, a najviše do 3.200,00 kuna mjesečno.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona i to od 1. srpnja 2008. godine.

ČLANAK ZAKONA O POREZU NA DOHODAK KOJI SE MIJENJA:**IV. OSOBNI ODBITAK ILI NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA****Članak 36.**

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 1.600,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 1.600,00 kuna, a najviše do 3.000,00 kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 ... više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100 % i/ili koji radi invalidnosti imaju, temeljem posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju porezne kartice iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos šesterostrukog osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćeha odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe - porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćene za obvezno zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može za porezno razdoblje uvećati za iznos stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene.

(13) Zdravstvenim uslugama iz stavka 12. ovoga članka smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističko - konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite prema posebnom zakonu, koje se provode u svrhu liječenja i to: liječnički pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati uključujući i ugradbene materijale, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetski nadomjesci, lijekovi koji su registrirani u Republici Hrvatskoj i propisani na recept te se ne mogu kupiti bez recepta, plaćena participacija, lijekovi propisani na recept i kupljeni u Republici Hrvatskoj, a koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj i ne mogu se kupiti bez recepta, ortopedska pomagala, očna i slušna pomagala, pomagala za omogućavanje glasnog govora i druga pomagala, uključivo i popravak pomagala, rezervne dijelove i drugo prema Pravilniku o ortopedskim i drugim pomagalima.

(14) Iznimno od stavka 13. ovoga članka osobni odbitak po osnovi izdataka nastalih za zdravstvene usluge rezident ne može koristiti za izdatke estetskih i kozmetičkih zahvata te kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana ili primijenjena za prevenciju ili liječenje bolesti, za izdatke sanitetskog i potrošnog materijala i lijekova i sredstva koja se mogu kupiti bez recepta.

(15) Rezident može osobni odbitak iz stavka 12. ovoga članka koristiti pod uvjetom da su zdravstvene usluge iz stavka 13. ovoga članka obavljene u zdravstvenoj ustanovi ili od zdravstvenog radnika privatne prakse koji su ovlašteni odnosno registrirani za obavljanje zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim zakonom.

(16) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može uvećati za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe njihovog trajnog stanovanja.

(17) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti pod uvjetima da:

1. u trenutku kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora rezident i njegov bračni drug nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

2. do trenutka kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora rezident nije stekao u vlasništvo ili suvlasništvo stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

3. do trenutka kupnje ili gradnje prvog stambenog prostora, a nakon sklapanja bračne zajednice, rezident i/ili njegov bračni drug nisu stekli u vlasništvo ili suvlasništvo stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu.

(18) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti na način da:

1. kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira iz vlastitih sredstava te se uvećanje osobnog odbitka priznaje na temelju vjerodostojnih isprava (računa registriranih izvođača radova i usluga i drugih isprava) u visini stvarno nastalog izdatka,

2. kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora financira sredstvima namjenskog stambenog kredita te se uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu.

(19) Uvećanje osobnog odbitka za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora po osnovi plaćenih kamata namjenskog stambenog kredita iz stavka 18. točke 2. ovoga članka, priznaje se neovisno o nadnevku zaključenog ugovora o kupnji ili gradnji stambenog prostora i ugovora o namjenskom stambenom kreditu za kupnju ili gradnju tog stambenog prostora.

(20) Iznimno od stavka 19. ovoga članka, za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora sredstvima namjenskog stambenog kredita prije 1. siječnja 2003. godine, uvećanje osobnog odbitka po osnovi plaćenih kamata po tom kreditu priznaje se uz uvjet da je u poreznom razdoblju plaćena kamata iznosila 6% i više.

(21) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može u poreznom razdoblju uvećati i za održavanja postojećeg stambenog prostora na području Republike Hrvatske u njegovom vlasništvu ili vlasništvu njegovog bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da rezident u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi. Uvećanje osobnog odbitka za održavanje postojećeg stambenog prostora priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava za obavljene radove i usluge registriranih izvođača radova.

(22) Rezident osobni odbitak iz stavka 21. ovoga članka može koristiti na način iz stavka 18., 19. i 20. ovoga članka.

(23) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može u poreznom razdoblju uvećati i za iznos plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

(24) Osobni odbitak iz stavka 23. ovoga članka ne može koristiti rezident koji plaća zaštićenu najamninu prema posebnom zakonu.

(25) Rezident može koristiti uvećanje osobnog odbitka iz stavka 12. do 24. ovoga članka po osnovi vjerodostojnih isprava i dokaza o plaćanju koji glase na njegovo ime.

(26) Rezident osobni odbitak iz stavka 12. do 25. ovoga članka i izdatke iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

(27) Porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(28) Osobni odbitak prema stavku 10. do 27. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.